

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/199/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5412203169
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5412203169.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Adriany Gallovej v právnej veci žalobcu: Lawyer Partners, a.s. so sídlom v Bratislave, Prievozská 37, IČO: 35 944 471, právne zastúpený spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, IČO: 00 166 073, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 4C/53/2012-344 zo dňa 26. februára 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v časti zamietajúceho výroku o zaplatenie sumy 408.008,64 eur (uplatnené ako majetková škoda spočívajúca v ušlom zisku), sumy 121,75 eur (uplatnené ako majetková škoda spočívajúca v úročení finančného kapitálu poškodeného), sumy 427,51 eur (uplatnené ako trovy právneho zastúpenia zaplateného právnomu zástupcovi JUDr. Miroslavovi Pavelkovi a JUDr. Jaroslavovi Fridrichovi za právne služby poskytnuté žalobcovi v rámci zastupovania pred Ústavným súdom SR) m e n í tak, že konanie v časti o zaplatenie sumy 408.557,90 eur z a s t a v u j e .

Vo zvyšku zamietajúceho výroku, t. j. čo do istiny uplatnenej ako náhrada škody tvorenej sumou koncesionárskych poplatkov vo výške 2.435,44 eur, sumy na príslušenstve tvorenom sumou poplatkov z omeškania vo výške 8.157.737,50 eur, sumy na príslušenstve tvorenom sumou nákladov spojených s uplatnením istiny vo výške 25.294,83 eur, sumy uplatnenej z titulu nemajetkovej ujmy vo výške 72.996,56 eur a vo výroku o trovách konania p o t v r d z u j e .

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd I. zamietol žalobu navrhovateľa v celom rozsahu, II. náhradu trov konania žalovanej nepriznal.

Rozhodnutie okresného súdu sa opiera o ust. § 9 ods. 1, 2, § 17 ods. 1, § 3 zákona č. 514/2003 Z. z.

Je nesporné, že dňa 24.07.2006 žalobca na Okresný súd Čadca podal 388 návrhov na začatie konania, a to spôsobom, ktoré v tom čase mu umožňovalo ust. § 42 ods. 1 O. s. p., a to prostredníctvom optického nosiča DVD so zaručeným elektronickým podpisom podľa zákona č. 215/2002 Z. z. Tiež je nesporným, že Okresný súd Čadca neprijal tieto elektronické podania, z dôvodu že v tom čase nedisponoval technickými prostriedkami na prijímanie elektronických podaní. Taktiež je nesporné, že ochrany svojho základného práva proti takémuto konaniu Okresného súdu Čadca sa žalobca domáhal podaním na Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý svojím nálezom č. k. III. ÚS 7/07-97 zo dňa 20.12.2007

rozhodol, že základné právo žalobcu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, postupom Okresného súdu Čadca neprijatím jej podania z 24.07.2006 urobeného elektronickou formou a podpísaného zaručeným elektronickým podpisom porušené bolo. Ústavný súd prikázal Okresnému súdu Čadca konať o podaniach obchodnej spoločnosti z 24.07.2006 a zároveň zaviazal Okresný súd Čadca na zaplatenie trov právneho zastúpenia vo výške 10.311,72 Sk. Vo zvyšnej časti návrhu nevyhoviel, pričom zvyšná časť návrhu sa dotýkala finančného zadostučinenia, ktorým žiadal žalobca sumu 10.000,- Sk za každé jednotlivé porušenie základného práva, avšak v tejto časti ústavný súd považoval deklarovanie porušenia označených práv, ako aj príkaz, aby Okresný súd Čadca v danej veci konal, za dostatočné na zabezpečenie ochrany práv sťažovateľky - žalobcu. Ústavný súd vyslovil, že týmto spôsobom sa obnoví stav pred porušením označených práv sťažovateľky, čo jej umožní zákonom ustanoveným spôsobom domáhať sa práv uvedených v jej žalobnom návrhu - podaní z 24.07.2006 a v danom prípade nie je v záujme dovŕšenia ochrany porušených práv priznať aj finančné zadostučinenie.

Z listinných dôkazov tiež nesporne vyplýva, že na základe rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky došlo následne k osobnému odovzdaniu DVD nosiča č. 6022E3611+03564C10 právnymi zástupcami žalobcu dňa 26.03.2008 Okresnému súdu Čadca v prítomnosti predsedu a riaditeľa správy súdu a ich zaregistrovaní pre jednotlivé senáty.

Hodnotiac uvedené nesporné skutočnosti, súd dospel k záveru, že žalobca dostatočným spôsobom nepreukázal vznik škody, keď túto vyčíslil len všeobecne, a to sumou 8.160.172,90 eur, pričom dôvod vzniku tejto škody popísal ako spôsobenie premlčania práv na zaplatenie pohľadávok žalobcu, pričom ani v jednom prípade nepreukázal, že by postupom Okresného súdu Čadca došlo k premlčaniu jeho nárokov, keďže v zmysle nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 7/07-97 Okresný súd Čadca bol povinný zaregistrovať podania žalobcu, ktoré súdu podal prostredníctvom DVD nosičov so zaručeným elektronickým podpisom ku dňu prvého doručenia na súd, a to ku dňu 24.07.2006, kedy skutočne aj konanie na tomto súde bez ohľadu na ďalší postup súdu začalo. V takom prípade nemohlo dôjsť teda ku konaniu, resp. nesprávnemu úradnému postupu Okresného súdu Čadca, ktorého dôsledkom by bolo premlčanie jednotlivých nárokov, ktoré si uplatnil žalobca. Následne tak, ako vyplývalo z úradného záznamu zo dňa 26.03.2008, Okresný súd Čadca jednotlivé návrhy v počte 388 postupne mal spracovávať, a ďalší postup vo veci vyplýva z príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ako aj zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch. Či následne bol žalobca vo veciach úspešný, alebo nebol úspešný, nemá súvis s postupom okresného súdu a uplatňovanou škodou. Súd tiež v tejto súvislosti poukazuje na to, že poplatok z omeškania uvedený v § 9 zákona č. 212/1995 Z. z. v súvislosti s neuhradenými koncesionárskymi poplatkami sa v zmysle zákona č. 309/2007 Z. z. z 2. júla 2007, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, § 10c nevzťahuje na nedoplatky, ktoré vznikli do 20.02.2006. („Na nedoplatky na poplatkoch, ktoré vznikli do 20. februára 2006, sa ustanovenie § 9 platného do 20. februára 2006, nevzťahuje.“), takže v tejto časti nároku by úspešnosť žaloby žalobcu bola spochybnená a pri vymáhaní týchto nárokov by ani úspešný byť nemohol vzhľadom na skutočnosť, že Rámcová zmluva o postúpení pohľadávok bola uzatvorená dňa 14.04.2005 (č.l. 98 - 106 spisu). V konaní o náhradu škody je na poškodenom dôkazné bremeno o tom, že škoda vznikla. Škoda pritom musí existovať najneskôr v dobe, keď súd o uplatnenom nároku rozhoduje. Zodpovednosť štátu by v tomto prípade bola daná len vtedy, ak v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Čadca by sa právo žalobcu voči dlžníkom stalo fakticky nevykonateľné a je vylúčené, aby bolo uspokojené iným spôsobom. Takýto postup súdu však nebol preukázaný nakoľko, i keď žaloby podané žalobcom na súd dňa 24.07.2006 neboli zaregistrované, je nepochybné, že k ich zaregistrovaní došlo dňa 26.03.2008, a teda súdu nič nebránilo o týchto žalobách, po splnení poplatkovej povinnosti žalobcu, konať a rozhodnúť (súd len poznamenáva, že z publikácie veľkého množstva rozhodnutí jednotlivých súdov Slovenskej republiky na internetovej stránke ministerstva spravodlivosti je zrejmé, že drvivá väčšina konaní o žalobách žalobcu na zaplatenie nárokov z koncesionárskych poplatkov bola zastavená pre nezaplatenie súdneho poplatku žalobcom).

V tejto súvislosti je teda aj nárok na zaplatenie materiálnej škody vo výške 2.435,44 eur, predstavujúcej sumu jednotlivých pohľadávok, ktoré boli uplatnené voči dlžníkom, ako už bolo konštatované vyššie, nedôvodný.

V časti o náhradu úšlého zisku súd uvádza, že ušlý zisk (podľa teórie) je v podstate ušlým majetkovým prospechom a spočíva v nevzniknutom zväčšení (rozmnožení) majetku poškodeného, ktoré by bolo možné, keby nedošlo k škodnej udalosti, očakávať s ohľadom na pravidelný chod vecí. Charakter úšlého zisku má aj majetková ujma predstavovaná stratou majetkového prínosu, ktorý poškodený ako veriteľ mohol od svojho dlžníka očakávať pri obvyklom slede udalostí, nebyť nesprávneho úradného postupu.

Čo sa týka úšlého zisku, v tejto časti súd má za to, že uplatnená výška vo výške 408.008,64 eur nie je žiadnym spôsobom preukázaná. Žalobca neuvádzal, ako dospel k uvedenej sume, a ani z akého základu ušlý zisk vypočítal. V tejto súvislosti neprodukoval žiadny dôkaz. Taktiež škoda (zisk) vo výške 121,75 eur, ktorá mala predstavovať úročenie finančného kapitálu, ktorý investoval do nákupu súdne uplatnených pohľadávok, je len hypotetická, pretože nepreukázal, z akej sumy, v akej výške a akým spôsobom malo dôjsť k úročeniu tohto kapitálu. Ani na tieto skutočnosti žalobca neprodukoval žiadne dôkazy. Nakoľko zodpovednosť štátu je podľa ust. § 3 zákona č. 514/2003 Z. z. objektívna, na poškodenom potom výlučne spočíva preukázať súdu výšku škody (nepostačuje ich predpokladaná domnienka), a to nielen výšku skutočnej škody, ale aj úšlého zisku, pričom súd má za to, že žalobca dôkazné bremeno už v časti základu toho nároku neunesol, a preto jeho žaloba nemôže by ani v tejto časti úspešná.

Čo sa týka škody vo výške 25.722,34 eur, vynaloženej, ako uviedol žalobca, na ochranu legitímnych práv, pozostávajúcich zo zaplatenia trov právneho zastúpenia JUDr. Miroslavovi Pavelkovi, za zastupovanie pred okresným súdom, o vyplatení trov žiadny doklad nepredložil, pričom v tejto súvislosti ani nie je možné akceptovať jeho tvrdenia, pretože ako už súd vyššie konštatoval, po zaevidovaní jednotlivých žalôb Okresným súdom Čadca dňa 26.03.2008 súd v prípade úspešnosti žalobcu rozhodne aj o trovách konania podľa ust. § 142 - § 150 O. s. p. v spojení s ust. § 151 O. s. p. a v tejto súvislosti žalobca nepreukázal, že by mu náhrada trov konania bola postupom súdu znemožnená. Za zastupovanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, pokiaľ si uplatnil sumu 427,51 eur, mu žiadna náhrada v tomto konaní neprináleží, pretože o tejto náhrade rozhodol Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom náleze ÚS III. 7/07-97, kde tento uplatnené trovy právneho zastúpenia žalobcovi priznal. Ostatné nároky uvedené v žalobe ako úhradu poplatkov, nákladov na telekomunikačné, poštovné, administratívne a tlmočnicke výdaje sú len hypotetické, bez reálnych dokladov o ich vynaložení.

V súvislosti s nemajetkovou ujmu súd poukazuje na ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak a v tejto súvislosti na stanovisko Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 7/07-97, ktoré uvádza, že „konštatovanie porušenie práva Ústavným súdom, ako aj následné zadosťučinenie formou príkazu Ústavného súdu pre Okresný súd Čadca, aby konal o podaných žalobách žalobcu s dátumom podania ku dňu 24.06.2007 je dostatočnou ochranou práv žalobcu“. Žalobca uplatnil sumu vo výške 256.080,- eur ako spravodlivú satisfakciu za utrpený zásah do základných práv za každý jednotlivý prípad z 388,- po 660,- eur. Satisfakcia znamená zadosťučinenie za nejakú ujmu, ktorá vznikne nedovoleným zásahom, avšak neznamená priamu stratu na majetku, ale sa spravidla prejavuje vo sfére osobnostných práv, ktoré majú dlhodobejší následok. Takýto následok v danom prípade nenastal, nakoľko ochrana práv žalobcu nastala aplikáciou rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 7/07-97, Okresným súdom Čadca dňa 26.03.2008.

Súd ešte na záver k námietke premlčania zo strany žalovanej uvádza, že sa s jej názorom nestotožňuje, nakoľko podľa názoru súdu trojročná lehota, od ktorej mohol žalobca odvodzovať nároky, súvisiace s porušením jeho základného práva vo forme náhrady škody podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., začala plynúť až po rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 20.12.2007, pretože až týmto rozhodnutím došlo ku konštatovaniu porušenia práva žalobcu postupom Okresného súdu Čadca, neprijatím jej podania z 24.07.2006, urobeného elektronickou formou a podpísaného zaručeným elektronickým podpisom. V trojročnej premlčacej lehote žalobca podal aj žiadosť ústrednému orgánu, teda Ministerstvu spravodlivosti SR o predbežné prerokovanie nároku, ktorú žiadosť Ministerstvo prevzalo 02.12.2009 a v trojročnej lehote uplatnil aj svoj nárok žalobou na súde, a to dňa 14.07.2010.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že žalovanej, ktorej ako úspešnej účastníčke prináleží náhrada trov konania, náhradu nepriznal, nakoľko aj keď si žalovaná vo svojom

vyjadrení trovy konania uplatnila, tieto nijako nevyčíslila a zo spisu ani nevyplýva, že by jej nejaké trovy vznikli.

Voči citovanému rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, je nepreskúmateľné. Súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené. Súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností.

Postupom prvostupňového súdu došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom. V predmetnej veci bolo prvé a zároveň jediné pojednávanie nariadené na 26.02.2015, pričom tohto pojednávania sa nezúčastnil ani jeden z účastníkov konania, ani žiadny z ich zástupcov. Má za to, že súd nemohol vo veci rozhodnúť bez vypočutia účastníkov konania, resp. ich zástupcov bez porušenia práva na spravodlivý súdny proces, ktoré je garantované Ústavou SR v článku 46 ods. 1 a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd v článku 6 ods. 1. Súd si nesplnil svoju povinnosť vyjadrenú v ust. § 100 ods. 1 druhá veta, keď nezisťoval, či je medzi účastníkmi konania možné vec vyriešiť zmierne. Práve situáciu, že obaja účastníci konania sa pojednávania nezúčastnili, je potrebné vnímať ako indíciu o aktivite účastníkov konania mimo súdu. O tom svedčí aj povinnosť súdu prerušiť konanie podľa ust. § 110 O. s. p. Hoci vo veci sa obaja účastníci z neúčasti na pojednávaní ospravedlnili, žalobca má za to, že situácia, v ktorej je súd obligatórne povinný konanie prerušiť, je blízka situácii v tomto konaní. V danej veci bol dôležitý dôvod, pre ktorý bolo potrebné pojednávanie odročiť tak, ako to vyžaduje ust. § 119 ods. 1 O. s. p. Týmto dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania bolo dodržanie procesných práv účastníkom konania, najmä umožniť im, aby sa vec mohla vyriešiť zmierne, aby konanie pred súdom mohlo pôsobiť výchovne, aby sa jednotliví účastníci konania mohli k veci vyjadriť na ústnom pojednávaní, aby mohli navrhnúť a predložiť súdu ďalšie dôkazy, aby sa mohli vyjadriť k vykonanému dokazovaniu a pod. Tu je potrebné zdôrazniť, že občianske súdne konanie v Slovenskej republike je ústnym konaním. Nešlo o stav, kedy sa žalobca, resp. jeho právny zástupca konania opakovane nezúčastňoval. Ak konanie pred nariadením prvého pojednávania trvalo takmer 5 rokov, má žalobca za to, že súd nebol oprávnený uprieť účastníkom konania právo na ústne pojednávanie. Záujem na rýchlom vyriešení veci vzhľadom na doterajšie dlhé trvanie konania bol zásadne oslabený.

Žalobca zároveň poukazuje na to, že nebol riadne poučený podľa ust. § 120 ods. 4 O. s. p. Splnenie tejto poučovacej povinnosti má rozhodujúci vplyv na rozhodnutie vo veci samej, na možnosť napadnúť toto rozhodnutie v riadnom, prípadne aj mimoriadnom opravnom konaní, pretože jeho obsahom je významné obmedzenie predkladať alebo označovať v ďalšom konaní dôkazné prostriedky a skutočnosti, hoci objektívne existujú. Z tohto aspektu treba trvať na tom, aby zákonný sudca splnil túto poučovaciu povinnosť. S osobitným zreteľom na to, že spravidla ide o poslednú reálnu možnosť predložiť alebo označiť dôkazné prostriedky alebo skutočnosti, ktoré by mohli priniesť skutkové poznatky nevyhnutné pre úspech žaloby, alebo účinnú obranu proti nej. Aj keď nemožno tvrdiť, že súd v predvolaní na pojednávanie neuviedol odkaz a citáciu ust. § 120 ods. 4 O. s. p., poučenie nemalo takú kvalitu ako vyžaduje doktrína, t. j. z daného formálneho poučenia nebolo možné predpokladať, že na nariadenom pojednávaní dôjde k vyhláseniu uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie vo veci. Čas, dokedy je možné predložiť, resp. navrhnúť dôkazy, nebol v poučení uvedený konkrétne a vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci ho ani nebolo možné predpokladať. Poučovacia povinnosť preto nebola splnená riadne. Žalobca poukazuje na to, že právne skutkovo obdobné súdne spory sú vedené aj na Okresnom súde Bratislava I, pričom žiadny z týchto sporov nebol skončený na prvom pojednávaní. Zároveň poukazujú na obsah predvolania na pojednávanie. Súd v ňom upozorňuje, že v prípade, ak sa účastník konania na pojednávanie neustanoví a svoju neprítomnosť neospravedlní včas a vážnymi okolnosťami, môže mu byť uložená poriadková pokuta. Súd však v predvolaní nepoučil účastníkov konania, že by mohol postupovať podľa ust. § 101 ods. 2 O. s. p. a že by za takýchto okolností mohol ukončiť dokazovanie a rozhodnúť. Vyššie uvedené porušenie procesných práv účastníkov konania žalobca považuje za postup súdu, ktorým došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom, čo zakladá vadu napadnutého rozsudku, ktorá vyvoláva potrebu zrušenia rozhodnutia a vrátenia veci na ďalšie konanie. Žalobca nesúhlasí s odôvodnením prvostupňového rozhodnutia, že dostatočným spôsobom nepreukázal vznik škody a túto vyčíslil len všeobecne. Materiálnu škodu v podanej žalobe žalobca podrobne rozčlenil podľa jednotlivých zložiek, a to na istinu koncesionárskych poplatkov, poplatky z omeškania z nezaplatených koncesionárskych poplatkov, trovy právneho zastúpenia, t. j. náklady spojené s uplatnením pohľadávok a podrobne zdôvodnil existenciu nároku, ako aj ich výšku. Žalobca

zároveň súdu predložil dátový nosič, ktorý obsahoval komplexnú identifikáciu pohľadávok žalobcu, ktoré boli uplatnené návrhmi na začatie občianskeho súdneho konania, spracovanými v elektronickej forme a o ktorých nebolo súdmi rozhodované z príčin uvedených v žalobe, pričom takýmto nesprávnym úradným postupom došlo k ich premlčaniu. Dátový nosič obsahuje aj komplexné údaje o pohľadávkach žalobcu. Dátový nosič je tak dôkazom, ktorý potvrdzuje výšku uplatňovanej materiálnej škody a legitimizuje žalobcom vznesené nároky. Ako to vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku, prvostupňový súd sa s obsahom predloženého dátového nosiča neoboznámil, teda nevykonal navrhované dokazovanie. Na základe aj tohto nevykonaného dokazovania následne súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal vznik škody. Prvostupňový súd tak neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, čo predstavuje odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. c) O. s. p. Pokiaľ súd konštatuje, že žalobca nepreukázal vznik škody, je dôležité opätovne zdôrazniť, že žalobcovi bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom a tým aj možnosť predložiť návrhy na doplnenie dokazovania. Žalobca v tomto konaní tvrdí, že pokyn Ústavného súdu SR, ktorým prikázal Okresnému súdu Čadca postupovať podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, čo podľa odôvodnenia nálezu má znamenať, že právne účinky tohto podania zostanú zachované s účinnosťou ku dňu jeho podania, je v praxi celkom nevykonateľný a realizácia tohto príkazu objektívne nemôže nastať. Žalobca predložil súdu dôkazy (úradný záznam Okresného súdu Čadca zo dňa 26.03.2008) a disponuje i ďalšími dôkazmi o tom, že vplyvom technologických a právnych limitov neboli a stále nie sú súdy schopné „vrátiť späť čas“ a vykonať vo vzťahu k elektronicke spracovaným návrhom procedúru prijatia podania tak, aby nedošlo k vytvoreniu prekážky premlčania. Svedčí o tom množstvo vykonaných registrácií, napr. na Okresnom súde Čadca, ktoré sa vždy vzťahujú ku konkrétnemu dňu načítania návrhu elektronicke podateľňou. Súd nemôže vzhľadom k zásade legality konať na základe súdneho rozhodnutia spôsobom, ktorý zákon neustanovuje. Súd preto nemôže „vrátiť späť čas“ podania a „tváriť sa“, že procedúra prijatia bola skončená v deň, keď boli súdu po prvýkrát doručené návrhy. Ak by tak spravil, porušil by právo a konkrétne článok 2 ods. 2 Ústavy SR, relevantné ustanovenia O. s. p. a vyhlášky č. 543/2005 Z. z. o spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné súdy, krajské súdy, špeciálny súd a vojenské súdy. Úradný záznam spísaný predsedom Okresného súdu Čadca JUDr. Kajetánom Kičúrom a riaditeľom súdnej správy Ing. Ivanom Zajacom potvrdil absolútnu nerealizovateľnosť rozhodnutia Ústavného súdu SR. Okresný súd nie je schopný legálne v režime Občianskeho súdneho poriadku prijať žalobné návrhy žalobcu k 24.07.2006 a začať tak konanie so spätným časovým posunom. Nedovoľuje to systém elektronickej podateľne. Konkrétne OS Čadca potvrdil prijatie žalobných návrhov ku dňu predloženia, t. j. k 26.03.2008. V zmysle ust. § 82 ods. 1 O. s. p. konanie začalo dňa, ktorý je vyznačený časovou pečiatkou, teda 26.03.2008. Záver Ústavného súdu Slovenskej republiky obsiahnutý vo vyššie citovanom rozhodnutí stanovujúci zachovanie právnych účinkov podania k 24.07.2006 v konfrontácii s reálnymi možnosťami všeobecných súdov neobstojí. Poukazujúc na ust. § 56 ods. 6 Zákona o ústavnom súde, nie je právny názor ústavného súdu o zachovaní právnych účinkov podania k 24.07.2006 pre súdy právne záväzný. Žalobca poukazuje na ust. § 101 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Je zrejmé, že premlčanie práva na zaplatenie finančnej pohľadávky je legálne predmetom premlčania. Premlčanie pohľadávok, ktoré žalobca nadobudol postúpením, a ktorých úhradu uplatnil pred všeobecným súdom, je legálne možné a skutočne aj nastalo, a to uplynutím času premlčacej doby. Všeobecný súd nesprávnym úradným postupom objektívne zabránil vykonaniu práva žalobcu toho práva, ktoré bolo spojené s pohľadávkou na úhradu peňažnej sumy. Žalovaný tým spôsobil žalobcovi škodu práve vo výške peňažnej sumy, ktorá by bola jeho príjmom, ak by právo bolo vykonané. K polemike žalovaného o dni doručenia návrhu a okamihu podania (5. strana, druhý bod vyjadrenia žalovaného) uvádza, že deň doručenia návrhu nemožno stotožňovať s okamihom podania. K doručeniu návrhu s účinkom začatia konania dochádza až po završení právom upraveného procesu - procedúry prijatia podania. Procedúra je ukončená v zmysle ust. § 139 vyhlášky č. 543/2005 Z. z. o spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné súdy, krajské súdy, špeciálny súd a vojenské súdy vypracovaním potvrdenia o prijatí podania. V danom prípade žiaden z doručovaných návrhov nebol prijatý podaním, pretože súd neuskutočnil procedúru prijatia návrhu v zmysle platnej procesnej úpravy. Nedošlo teda k okamihu podania návrhu na súd s platným právnym účinkom začatia občianskeho súdneho konania. Napokon je nutné poukázať na aktuálnu právnu úpravu, ktorá sa vzťahuje na súdne konania žalobcu voči jednotlivým dlžníkom. Poukazujú na ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. účinného od 01.05.2004, podľa ktorého súd je aj bez návrhu spotrebiteľa povinný prihliadnuť na premlčanie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi. Premlčanie tak nastane ako nezvratný dôsledok aplikácie ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. súdom v sporovom konaní. Pokiaľ ide o tvrdenie prvostupňového súdu, že drvivá väčšina konaní o žalobách o zaplatenie koncesionárskych poplatkov bola zastavená pre nezaplatenie súdneho poplatku, týmto konštatovaním

súd vytvára vnútornú rozpornosť odôvodnenia. Na jednej strane súd tvrdí, že konania mali byť v súlade s pokynom Ústavného súdu SR začaté spätne k momentu ich prvého podania na súd, na druhej strane súd uvádza, že mu je známe, že konania boli zastavené pre nezaplatenie súdneho poplatku. Poukazuje na právnu úpravu, z ktorej vyplýva, že súd nemôže vyrubiť poplatok za návrh, ktorý bol na súde urobený v roku 2006 po 31.12.2009. Súdny poplatok za návrh je možné vyrubiť len za predpokladu, že súd nemôže rešpektovať pokyn Ústavného súdu SR, ktorý mu bol daný nálezom, a teda žaloby žalobcu považuje za podané až neskôr. Okresný súd Čadca považoval podania žalobcu za podané na súde až dňa 26.03.2008. Na tomto základe od žalobcu požadoval zaplatenie súdneho poplatku. Na preukázanie výšky škody žalobca s poukazom na porušenie poučovacej povinnosti podľa ust. § 120 ods. 4 O. s. p., ktoré je opísané vyššie, navrhuje doplnenie dokazovania a žiada súd, aby na zodpovedanie tejto odbornej otázky ustanovil znalecký ústav, Ekonomickú univerzitu v Bratislave.

Prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uvádza, že nárok žalobcu na zaplatenie poplatkov z omeškania bol celkom spochybnený tým, že zákonom č. 309/2007 Z. z. z 02.07.2007 bolo do právneho poriadku zavedený tzv. generálny pardon, podľa ktorého na nedoplatky na koncesionárskych poplatkoch, ktoré vznikli do 20.02.2006, sa nevzťahuje ust. § 9 platného do 20.02.2006. Tu treba poukázať na skutočnosť, že žalobca návrhmi na začatie konania, ktoré doručil na Okresný súd Čadca dňa 24.07.2006, nežiadal priznanie nárokov na poplatky z omeškania, ale len výlučne samotné koncesionárske poplatky, a to vzhľadom na skutočnosť, že vtedy platná právna úprava to neumožňovala. Poukazuje na znenie § 9 ods. 1 zákona č. 212/1995 Z. z., ako aj postup podľa § 8 zákona 212/1995 Z. z. Vzhľadom na skutočnosť, že Okresný súd Čadca neprijal návrhy, ktorými sa uplatnili práva na úhradu koncesionárskych poplatkov, ktoré je označené v schéme vyššie pod bodom 5, došlo tak k pretrhnutiu postupu, ktorý je nevyhnutné pre vznik oprávnenia na ďalšie vymáhanie poplatkov z omeškania, teda príslušenstva koncesionárskych poplatkov. Preto v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom okresného súdu došlo k vzniku škody aj v podobe zániku práva na vymáhanie príslušenstva koncesionárskych poplatkov.

Na strane 8 napadnutého rozsudku v odseku 3 a nasl. prvostupňový súd odôvodňuje zamietnutie žaloby v časti náhrady ušlého zisku. Žalobca však na tomto návrhu netrval a svojím podaním zo dňa 20.02.2012 zobral späť jednak tú časť návrhu, ako aj v časti o náhrade škody podrobne špecifikovanej v žalobe v časti V písm. a) pod bodom 3 (úročenie finančného kapitálu) a náhrade škody podrobne špecifikovanej v žalobe v časti VI písm. a) bod 4 (trovy právneho zastúpenia zaplatené právnomu zástupcovi JUDr. Miroslavovi Pavelkovi a JUDr. Jaroslavovi Fridrichovi za právne služby poskytnuté žalobcovi v rámci zastupovania pred Ústavným súdom SR). Toto podanie označené ako „spresnenie žalobného petitu“ bolo doručené na Okresný súd Bratislava I dňa 21.02.2012, ktorý bol povinný dané podanie postúpiť príslušnému súdu. Z uvedeného dôvodu žalobca namieta výrok rozhodnutia, keďže v spojení so späťvzatím tejto časti žaloby malo dôjsť k zastaveniu konania a nie k zamietnutiu žaloby.

Súd v odôvodnení rozhodnutia uvádza, že žalobca nepreukázal zaplatenie trov právneho zastúpenia JUDr. Miroslavovi Pavelkovi za spracovanie žalôb na Okresný súd Čadca. K uvedenému záveru je potrebné dodať, že k tejto situácii došlo predovšetkým v dôsledku toho, že prvostupňový súd nespĺnil riadne poučovaciu povinnosť podľa ust. § 120 ods. 4 O. s. p. Porušenie tejto povinnosti zakladá odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. e) O. s. p. a zároveň umožňuje žalobcovi v odvolacom konaní predložiť dôkazy s poukazom na ust. § 205a ods. 1 písm. c) O. s. p. Žalobca teda predkladá súdu listinné dôkazy, ktorými preukazuje úhradu faktúry č. 3/2006, ktorú vystavil JUDr. Miroslav Pavelka žalobcovi na odmenu za poskytnuté právne služby vo vzťahu k návrhom na začatie konania na vymáhanie koncesionárskym poplatkom voči jednotlivým dlžníkom, ktoré boli podané na Okresnom súde Veľký Krtíš dňa 24.07.2006. Úhradou tejto faktúry je preukázaný vznik skutočnej škody v podobe úbytku majetku žalobcu, faktúra bola uhradená postupne, pričom boli uhradené aj sankcie za oneskorenú úhradu.

Aj rozhodnutie prvostupňového súdu vo vzťahu k nepriznaniu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je založené na nesprávnom predpoklade. Týmto predpokladom je, že reparácia negatívneho stavu nastala výrokom ústavného súdu o porušení základných práv a vydaním príkazu priznať účinky podania návrhu na začatie konania spätne ku dňu 24.07.2006. Tento predpoklad je nesprávny, pretože príkaz Ústavného súdu je v praxi nerealizovateľný a jeho účinky nenastali. V konaní nenastali také skutočnosti, ktoré by bránili súdu priznať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Primerané finančné zadost'učinenie, o ktorom fakultatívne rozhoduje Ústavný súd SR na návrh sťažovateľa podľa článku 127 ods. 3 Ústavy SR, nemožno stotožniť s odškodným ako úhradou nemajetkovej ujmy podľa ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. alebo s náhradou ,či už za skutočnú škodu alebo ušlý zisk. Vznik právne významného

dôvodu na odškodnenie, resp. úhradu nemajetkovej ujmy podľa ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. nevyučuje, že za to isté správanie sa prizná aj primerané finančné zadošťučinenie.

Žalobca žiada odvolací súd, aby po náležitom zistení skutkového stavu zrušil napadnutý rozsudok, vec vrátil na ďalšie konanie a priznal žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania.

Žalobca do rozhodnutia odvolacieho súdu opravil skutkové tvrdenia uvedené v odvolaní zo dňa 24.03.2015 tak, že bod 20 odvolania týkajúci sa možnosti/nemožnosti súdu vyrubiť súdny poplatok za návrh, ktorý bol na súde urobený v roku 2006 po 31.12.2009, správne znie: „Postup v podobe výzvy na zaplatenie súdneho poplatku, následnom zastavení konania, potvrdení zastavenia konania zo strany odvolacieho súdu, Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR sa týka Okresného súdu Veľký Krtíš. V skutočnosti však ide o skutkovo a právne zhodnú situáciu s prejednávanou vecou, kedy Okresný súd Veľký Krtíš odmietol návrhy žalobcu na začatie konania z 24.07.2006 a o porušení základného práva žalobcu rozhodol Ústavný súd SR nálezom sp. zn.: II. ÚS 148/2008-81 zo dňa 24.06.2008. Okolnosti postupu Okresného súdu Veľký Krtíš sú dôležitými aj z pohľadu prejednáwanej veci, keďže ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku na str. 8, koniec prvého odseku, prvostupňový súd pri rozhodovaní z týchto skutočností vychádzal“.

Ako názornú ukážku rozhodovacej činnosti predkladá odvolateľ odvolaciemu súdu uznesenie Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 2Ro 182/2013-10 zo dňa 31.05.2013, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/277/2013-17 zo dňa 24.09.2013, uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo 269/2013 zo dňa 14.01.2015, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 294/2014-10 zo dňa 23.05.2015.

Zároveň žalobca opravuje chybu v písaní, ktorú uviedol v bode č. 31 odvolania, pričom odmena právnenému zástupcovi JUDr. Miroslavovi Pavelkovi bola vyplatená aj za poskytnuté právne služby vo vzťahu k návrhom na začatie konania, ktoré boli podané na Okresnom súde Čadca, nie na Okresnom súde Veľký Krtíš. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že faktúra č. 3/2006 bola vystavená za právne služby vo vzťahu k všetkým žalobám, ktorými boli uplatnené pohľadávky na zaplatenie koncesionárskych poplatkov.

Žalovaná sa k odvolaniu nevyjadřila.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) napadnutý rozsudok postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p. v zmysle ust. § 220 O. s. p. zmenil v časti zamietajúceho výroku o zaplatenie sumy 408.008,64 eur (uplatnené ako majetková škoda spočívajúca v ušlom zisku), sumy 121,75 eur (uplatnené ako majetková škoda spočívajúca v úročení finančného kapitálu poškodeného), sumy 427,51 eur (uplatnené ako trovy právneho zastúpenia, zaplatené právny zástupcom JUDr. Miroslavovi Pavelkovi a JUDr. Jaroslavovi Fridrichovi za právne služby poskytnuté žalobcovi v rámci zastupovania pred ústavným súdom) tak, že konanie v časti o zaplatenie 408.557,90 eur zastavil, vo zvyšku zamietajúceho výroku, t. j. čo do zaplatenia majetkovej škody tvorenej sumou istiny koncesionárskych poplatkov 2.435,44 eur, príslušenstva tvorenou sumou poplatkov z omeškania vo výške 8.157.737,50 eur, na príslušenstve tvorenou sumou nákladov spojených s uplatnením istiny 25.294,83 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 72.996,56 eur) a vo výroku o trovách konania potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ust. § 212 ods. 2 O. s. p. vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Odvolací súd v zmysle uvedeného zamerá preskúmanie napadnutého rozsudku na dôvody odvolania uplatnené žalobcom, ako aj na vady konania, na ktoré je povinný prihliadať z úradnej povinnosti.

Preskúmajúc konanie pred prvostupňovým súdom, odvolací súd považoval za dôvodnú odvolaciu námietku žalobcu, ktorou namieta, že prvostupňový súd sa nevysporiadal s jeho podaním, ktoré bolo podané na Okresný súd Bratislava I 21.02.2012 a doručené Okresnému súdu Čadca 24.02.2012, nachádzajúcim sa na č. I. 158, 159 spisu, označené ako spresnenie žalobného petitu. Vyhodnocujúc toto podanie podľa obsahu, keď žalobca upresňuje svoj žalobný návrh tak, že od žalovanej požaduje zaplatenie na istine tvorenej sumou koncesionárskych poplatkov 2.435,44 eur, na príslušenstve tvorenom sumou poplatkov z omeškania sumu 8.157.737,50 eur, na príslušenstve tvorenom sumou nákladov spojených s uplatnením istiny 25.294,83 eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumu 256.080,- eur, zároveň netrvá na náhrade škody podrobne špecifikovanej v časti V. písm. A) bod 2 (ušíly zisk), náhrade škody podrobne špecifikovanej v žalobe v časti V. písm. A) bod 3 (úročenie finančného kapitálu), náhrade škody podrobne špecifikovanej v žalobe v časti VI. písm. A) bod 4 (trovy právneho zastúpenia zaplatené právnejmu zástupcovi JUDr. Miroslavovi Pavelkovi a JUDr. Jaroslavovi Fridrichovi za právne služby poskytnuté žalobcovi v rámci zastupovania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky). Okresný súd pochybil, keď o tomto procesnom podaní žalobcu, ktoré je vyhodnotením podľa obsahu čiastočným späťvzatím žaloby, nerozhodol vydaním uznesenia v zmysle ust. § 96 O. s. p., a to čiastočným zastavením konania. K späťvzatiu návrhu v časti zo strany žalobcu došlo pred prvým pojednávaním, kedy jeho dispozičné právo nebolo ničím obmedzené a povinnosťou súdu bolo konanie v tejto časti zastaviť. Odvolací súd má však za to, že táto vada konania je napravitelná aj v odvolacom konaní, kedy v časti uplatneného späťvzatia žaloby odvolací súd zamietajúci výrok rozsudku súdu prvého stupňa zmenil a konanie v časti, na ktorú sa vzťahuje čiastočné späťvzatie žaloby, zastavil tak, ako to vyplýva z výroku rozsudku. Odvolací súd sa domnieva, že táto vada konania nemala za následok vecnú nesprávnosť rozhodnutia ako celku a je oddeliteľná a zhojiteľná zmenou rozsudku okresného súdu v uvedenej časti. Odvolací súd poukazuje aj na ďalšiu časť svojho odôvodnenia, keď dôvodom zamietnutia nároku navrhovateľa bolo nepreukázanie základu uplatneného nároku.

Pokiaľ okresný súd vo zvyšku žalobu zamietol, t. j. do sumy náhrady majetkovej škody tvorenej sumou koncesionárskych poplatkov vo výške 2.435,44 eur, sumou poplatkov z omeškania vo výške 8.157.737,50 eur a sumou nákladov spojených s uplatnením istiny 25.294,83 eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumou 72.996,56 eur, rovnako vo výroku o trovách konania, odvolací súd považuje rozsudok za vecne správny. Okresný súd dostatočne zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil, pričom odvolací súd nezistil také vady konania, ktoré by mali za následok vecnú nesprávnosť rozhodnutia vo veci samej.

V prvom rade sa odvolací súd považuje za potrebné vyporiadať sa s otázkou tvoriacou základ odvolania žalobcu, či zo strany prvostupňového súdu došlo k takému postupu, ktorým žalobcovi odňal možnosť konať pred súdom.

Postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní upravuje Občiansky súdny poriadok. Práve prostredníctvom úpravy v Občianskom súdnom poriadku dochádza k naplneniu obsahu práva na spravodlivý súdny proces, ktoré je zaručené Ústavou Slovenskej republiky, ale aj Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Povinnosťou súdu pri naplnení práva účastníka na spravodlivý proces je však to, aby mu vytvoril priestor na realizáciu priznaných procesných oprávnení. Je na účastníkovi, či túto možnosť využije. Povinnosťou súdu v zmysle princípu spravodlivého súdneho konania je tiež zachovávať princíp rovnosti zbraní, ktorý okrem iného vyžaduje, aby každý účastník mal primeranú možnosť predložiť svoje návrhy za podmienok, ktoré nie sú podstatne nevýhodnejšie, než podmienky, za ktorých touto možnosťou disponuje druhý účastník.

Občiansky súdny poriadok, upravujúci postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní, ústavou zaručené právo osobnej prítomnosti na súdnom konaní zabezpečuje tak, že ukladá súdu, ak zákon neustanovuje inak, aby nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná, pričom predvolanie musí byť účastníkom doručené tak, aby mali dostatok času na prípravu (§ 115 ods. 2 O. s. p.). Je potom na účastníkovi, či svoje právo využije alebo nie. Zúčastniť sa prejednávania právnej veci pred súdom je neodhateľným právom každého účastníka konania, a to v každom štádiu procesu, pokiaľ zákon neustanovuje inak, ak na tomto svojom práve účastník trvá. Zákon v ustanovení § 101 ods. 2 druhá veta O. s. p. určuje len jednu výnimku z

tohto práva účastníka, za ktorej sa môže vec prejednať i v jeho neprítomnosti, t. j. ak riadne predvolaný účastník sa na pojednávanie nedostavil a nepožiadaval z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 21. júla 2010, sp. zn. 5Cdo 122/2010).

Žiadosť o odročenie pojednávania musí byť podložená dôležitým dôvodom, t. j. účastník musí tvrdiť také skutočnosti, ktoré sú vzhľadom k svojej povahe spôsobilé jeho neúčast' na pojednávaní ospravedlniť, teda také, ktoré mu neumožňujú sa na pojednávaní zúčastniť, riadne brániť svoje práva a oprávnené záujmy a súčasne sú vážne (dôležité, ospravedlniteľné) ako z hľadísk objektívnych i subjektívnych. Povinnosťou súdu je zvážiť závažnosť dôvodov na odročenie pojednávania.

Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že okresný súd nariadil pojednávanie na deň 26.02.2015 o 09:00 hod. Na nariadené pojednávanie predvolal navrhovateľa prostredníctvom jeho právneho zástupcu s dostatočným predstihom, keď predvolanie na nariadené pojednávanie bolo doručené právnemu zástupcovi navrhovateľa dňa 26.01.2015 do vlastných rúk. Rovnako riadne bola predvolaná aj žalovaná.

Právny zástupca žalobcu elektronickým podaním, ktoré súdu došlo dňa 25.02.2015 o 16:42 hod., požiadaval o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní nariadenom na deň 26.02.2015 o 09:00 hod. a odročenie tohto pojednávania na iný vhodný termín z dôvodu pracovnej vyťaženia právneho zástupcu žalobcu. Súčasne požiadaval súd, aby nekonal v jeho neprítomnosti.

Ospravedlnenie neúčasti doručila súdu aj žalovaná s tým, že súhlasí s prejednaním a rozhodnutím veci v jej neprítomnosti.

Hoci zákon bližšie nešpecifikuje dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania, tento môže byť vyvodzovaný len zo skutočnosti, ktorá je vo vzťahu k prebiehajúcemu súdnemu konaniu a nariadenému pojednávaníu so zreteľom na všetky okolnosti vážna (teda znemožňujúca každému účastníkovi občianskeho súdneho konania za rovnakých okolností účasť na súdnom pojednávaní), ospravedlniteľná (teda všeobecne prijímaná ako odpustiteľná) a nepredvídateľná (nepredvídaná a neočakávaná), neodvrátiteľná (neumožňujúca účastníkovi prijať opatrenie prekonávajúce príčinu neúčasti na pojednávaní) a náhla. Žiadosť neprítomného účastníka o odročenie pojednávania posudzuje súd podľa okolností toho-ktorého prípadu.

Dôvod, ktorý uviedol právny zástupca navrhovateľa ako dôvod pre odročenie pojednávania „pracovná vyťaženosť právneho zástupcu žalobcu“ v zmysle vyššie uvedených kritérií, neobstoí.

Uvedené tvrdenie právneho zástupcu navrhovateľa je nekonkrétne a neumožňuje súdu preskúmať ho v rámci vyššie uvedených kritérií.

Účelom výkonu advokácie je poskytovanie právnych služieb. Povinnosťou advokáta je účelne využiť všetky zákonom pripustené prostriedky a spôsoby poskytovania právnej pomoci účastníkovi, ktorého zastupuje. Účasť na súdnom pojednávaní možno chápať ako jednu z najdôležitejších činností advokáta v procese zastupovania účastníka v súdnom konaní. Advokát ako profesionál je povinný v rámci organizovania svojej činnosti vyberať najvhodnejšie prostriedky alebo spôsoby poskytovania právnej služby so zreteľom na osobitosti každej prejednávanej veci. Súdna prax a judikatúra vo vzťahu k ospravedlniteľnej neprítomnosti advokáta na pojednávaní uznáva vo vzťahu k pracovnej zaťaženosti advokáta iba kolíziu viacerých pojednávaní advokáta ako dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania, avšak iba za podmienky, kedy pri jednom z kolidujúcich pojednávaní zastúpenie iným advokátom nie je možné, lebo je tu zákonný dôvod, ktorý ho nedovoľuje (§ 16 ods. 3 Zákona o advokácii) a v prípade druhého pojednávania zastúpenie advokáta iným advokátom nie je podľa § 16 ods. 3 Zákona o advokácii vylúčené. Takýto dôvod však tvrdený ani preukázaný nebol.

Okresný súd postupoval správne, keď tvrdenú skutočnosť zo strany právneho zástupcu žalobcu nevyhodnotil ako dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania. Z uvedeného dôvodu boli splnené podmienky pre vykonanie nariadeného pojednávania.

Navrhovateľ a jeho právny zástupca sa svojou bezdôvodnou neúčast'ou na súdnom pojednávaní zbavili realizácie svojich procesných práv, ktoré im Občiansky súdny poriadok priznáva. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že na pojednávaní sa realizuje väčšina práv a povinností účastníkov

občianskeho súdneho konania, a to prednesenie návrhu, obrana voči návrhu, právo navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, právo na procesné poučenia zo strany súdu, právo záverečnej reči a pod. Pokiaľ sa potom účastník konania tejto možnosti sám vlastným rozhodnutím zbaví, nejde o odňatie možnosti účastníka konať pred súdom, ku ktorému môže dôjsť len nesprávnou procesnou činnosťou súdu.

Neobstoja ani procesné odvolacie námietky žalobcu týkajúce sa nedostatočného splnenia poučovacej povinnosti zo strany súdu v zmysle ust. § 120 ods. 4 O. s. p. Odvolací súd konštatuje, že okresný súd si túto povinnosť v dostatočnej forme a obsahu splnil. Jednak tým, že obsah tohto poučenia zahrnul do predvolania na nariadené pojednávanie, ktoré bolo doručené právnomu zástupcovi navrhovateľa do vlastných rúk dňa 26.01.2015 a zároveň, keď toto poučenie poskytol v ústnej forme na pojednávaní vykonanom dňa 26.02.2015, ako to vyplýva zo zápisnice o pojednávaní, ktorá je verejnou listinou a platí to, čo je v nej uvedené, pokiaľ sa nepreukáže opak.

Zákon v tejto súvislosti nepredpisuje ani formu, ani výslovné časové hľadisko daného poučenia. Je na súde, akú formu poučenia, či písomnú alebo ústnu (na pojednávaní) zvolí, pričom sa tak musí stať v časovom úseku od začiatku občianskeho súdneho konania do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Z hľadiska obsahového musí byť toto poučenie dostatočne určité a zrozumiteľné tak, aby účastník mohol jeho zmysel pochopiť. Z tohto hľadiska je postačujúce uvedenie zákonného znenia ustanovenia, ktoré je dostatočne určité a zrozumiteľné aj pre laika, nepochybujúc o tom, že právny zástupca žalobcu ako profesijný advokát účel a zmysel daného poučenia súdu pochopil. V súvislosti so splnením tejto poučovacej povinnosti nemožno prvostupňovému súdu vytknúť akékoľvek pochybenie a nemožno konštatovať odňatie možnosti žalobcu konať pred súdom.

Hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia žaloby zo strany prvostupňového súdu bolo nepreukázanie všetkých predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup, a to škody a príčinnej súvislosti medzi vzniknutou škodou a nesprávnym úradným postupom súdu.

Podľa názoru prvostupňového súdu žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie uvedených predpokladov.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na dve základné povinnosti účastníka v občianskom súdnom konaní vyplývajúce z ustanovenia § 120 ods. 1 O. s. p. Ide po 1) o povinnosť tvrdenia, teda tvrdiť skutkové okolnosti, z ktorých účastník konania odvodzuje svoje právo alebo povinnosť protistrany a 2) povinnosť označiť dôkazy, ktorými chce účastník konania preukázať pravdivosť ním tvrdených skutočností. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na označenie dôkazov preukazujúcich pravdivosť skutkových tvrdení. Splnenie tejto povinnosti nie je možné od účastníkov vynucovať. Neoznačenie dôkazov v návrhu na začatie konania nie je takým nedostatkom, ktorý by bránil súdu pokračovať v konaní. Nesplnenie tejto povinnosti má zásadné dôsledky vo veci samej prejavujúcej sa v zamietnutí návrhu.

Dôkazné bremeno možno charakterizovať ako povinnosť účastníka konania, pokiaľ chce byť v konaní úspešný, preukázať pravdivosť takých svojich tvrdení, ktoré sú relevantné a sú teda spôsobilé privodiť pre neho priaznivé rozhodnutie súdu. Účastník, ak chce byť v uplatnenom práve úspešný, musí uniesť dôkazné bremeno k takým konkrétnym skutkovým tvrdeniam, ktoré majú pre jeho uplatnený nárok význam. Zodpovednosť za neunesenie dôkazného bremena znamená, že účastník konania, ktorého zaťažovalo dôkazné bremeno preukázania rozhodných skutočností, a toto neunesol, nebude v konaní úspešný. Nestačí, že účastník konania označí dôkazy, ktorými chce preukázať pravdivosť svojich tvrdení.

Inak povedané, predmet konania určuje aj predmet dokazovania. Ak navrhovateľ chcel byť v uplatnenom nároku úspešný, bolo z hľadiska predmetu konania jeho povinnosťou preukázať kumulatívne splnenie troch podmienok pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci, a to po 1) nesprávny úradný postup, 2) škodu, 3) príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom.

Právna úprava nesprávneho úradného postupu je obsiahnutá v § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. Toto ustanovenie vymenúva čo je treba vždy považovať za nesprávny úradný postup. S použitím spojky „aj“ však možno dôjsť k záveru, že za nesprávny úradný postup je možné považovať aj iný

postup, ako postup výslovne uvedený v citovanom ustanovení. Postačuje, že výkon právomocí orgánu verejnej moci nezodpovedá štandardnému postupu v obdobných veciach a prípadný neštandardný postup neodôvodňujú osobitné okolnosti konkrétnej veci.

Vychádzajúc z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 7/07-97 zo dňa 20.12.2007, ktorým ústavný súd rozhodol, že základné právo obchodnej spoločnosti žalobcu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a právo podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca neprijatím jej podania z 24.07.2006 urobeného elektronickou formou a podpísaného zaručeným elektronickým podpisom porušené bolo, možno konštatovať nesprávny úradný postup zo strany Okresného súdu Čadca pri prijímaní elektronických podaní žalobcu z 24.07.2006. Samotné splnenie podmienky nesprávneho úradného postupu však na vznik zodpovednosti štátu nepostačuje, je potrebné, aby bol preukázaný vznik škody, čo do jej základu a výšky v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom.

Tvrdenia, ktoré žalobca produkoval v prvostupňovom konaní, ako aj v odvolacom konaní o zániku - premlčaní jeho nárokov v súvislosti s postupom OS Čadca, považuje odvolací súd za fiktívne, špekulatívne, nemajúce oporu v zákonných - reálnych skutočnostiach.

Pokiaľ by odvolací súd aj pripustil, že uvedené nepriznané pohľadávky uplatnené v základnom súdnom konaní pred Okresným súdom Čadca predstavujú škodu na strane navrhovateľa (vznik nárokov na poplatky z omeškania, ako aj trovy súvisiace s vymáhaním týchto pohľadávok možno považovať za dôvodné len po preukázaní dôvodnosti istiny), chýba tu príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a tvrdenou škodou zo strany žalobcu, ako na to správne poukázal okresný súd.

Príčinná súvislosť je objektívnou kategóriou, vyjadrujúcou vzájomnú súvislosť medzi konaním a účinkami konania, teda o stav, pri ktorom konanie vykonáva určité účinky. Ak ide o náhradu škody, vyžaduje sa existencia príčinnej súvislosti medzi konaním škodcu (Okresného súdu Čadca) vyvolávajúce následok v podobe škody (zánik nárokov na strane žalobcu). Aplikačná prax danosť príčinnej súvislosti posudzuje len z bezprostrednej príčiny a výsledku, teda pripúšťa zodpovednosť len vtedy, ak výsledok (škoda) je dôsledkom určitej konkrétnej príčiny, ktorou je konanie (správanie) zodpovednej osoby. Otázka príčinnej súvislosti medzi určitým protiprávnym konaním a konkrétnou škodou je otázkou skutkovou. O jej existencii/neexistencii robí skutkový záver súd. Dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať príčinnú súvislosť zaťažuje poškodeného, v danom prípade žalobcu.

Odvolací súd konštatuje, že túto príčinnú súvislosť nemožno vyvodiť z tvrdení žalobcu obsiahnutých v žalobe a žalobca si preto vo vzťahu k tejto rozhodnej skutočnosti nesplnil nielen dôkaznú povinnosť, ale už samotnú povinnosť tvrdenia (v materiálnom zmysle).

Tvrdenia žalobcu, že nemohol pokračovať v konaní začatom pred Okresným súdom Čadca, na základe jeho elektronických podaní zo dňa 24.07.2006, resp. že v dôsledku chybného postupu Okresného súdu Čadca nedošlo k začatiu konania, v dôsledku čoho malo dôjsť k nepriznaniu a nevykonaleniu oprávnených nárokov žalobcu, považuje odvolací súd za právnu špekuláciu nemajúcu oporu v zákonnej úprave.

Ako už odvolací súd konštatoval, Okresný súd Čadca pochybil a dopustil sa nesprávneho úradného postupu, keď riadne neprijal podania žalobcu z 24.07.2006 predložené okresnému súdu prostredníctvom DVD nosičov. Tento chybný postup Okresného súdu Čadca konštatoval Ústavný súd SR vo svojom náleze sp. zn. III. ÚS 7/07-97. Zo samotného výroku ústavného súdu pritom vyplýva, že vo vzťahu k uvedeným podaniam došlo k začatiu konania ku dňu 24.07.2006 a Okresnému súdu v Čadci prikázal vo veci týchto podaní konať.

Tento výrok ústavného súdu je záväzný pre účastníkov, ako aj všetky štátne orgány v Slovenskej republike, má ústavnoprávny rozmer. Svoju oporu nachádza v Ústave Slovenskej republiky ako v základnom zákone štátu s najvyššou právnou silou. Výklad a uplatňovanie zákonov a podzákonných predpisov môže byť iba v súlade s Ústavou Slovenskej republiky. V tejto súvislosti neobstoja tvrdenia žalobcu, že účinky podania návrhu žalobcu ku dňu 24.07.2006 nenastali.

Žalobca sa na základe rozhodnutia Ústavného súdu SR vyššie uvedeného domohol nápravy pochybenia Okresného súdu Čadca. Uvedeným nálezom ústavného súdu bol Okresný súd Čadca viazaný, vychádzajúc z ust. § 56 ods. 3, 7 zákona č. 38/1993 Z. z. v znení noviel o organizácii Ústavného súdu v SR a v konaní pred ním a postavení jeho sudcov. V dôsledku záväznosti tohto rozhodnutia sa priznal návrhom zo strany žalobcu účinok začatia konania ku dňu 24.07.2006, a to vo vzťahu k tým podaniam, ktoré boli predmetom konania pred ústavným súdom. Žalobcovi nič nebránilo pokračovať v riadne začatom konaní bez toho, že by mu hrozilo premlčanie uplatnených nárokov v dôsledku prvotného neprijatia podaní zo strany Okresného súdu Čadca.

Žalobca netvrdil okrem vykonštruovaných právnych konštrukcií o premlčaní jeho nárokov žiadne objektívne prekážky, ktoré by mu bránili v začatých konaniach riadne pokračovať a domôcť sa svojich oprávnených nárokov. Zároveň žalobca ani netvrdil, a preto táto skutočnosť nebola predmetom dokazovania pred okresným súdom, ako skončili konania, o ktorých ústavný súd prikázal Okresnému súdu Čadca konať a rozhodnúť, začaté podaním žalobcu z 24.07.2006. Nebolo preukázané, že čo i len jedno z predmetných konaní skončilo zamietnutím žaloby žalobcu pre premlčanie nároku.

Tvrdenia žalobcu tak nemajú oporu v zistených skutočnostiach. Právne úvahy, o ktoré žalobca opiera svoje nároky, neobstoja.

Nie je tak daná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom zo strany Okresného súdu Čadca a tvrdým právom na zaplatenie pohľadávok tvorených istinou nezaplatených koncesionárskych poplatkov. Pokiaľ nie je daná príčinná súvislosť vo vzťahu k istine koncesionárskych poplatkov, je rovnako vylúčená príčinná príslušnosť vo vzťahu k príslušenstvu tejto istiny, a to poplatkov z omeškania, ako aj trov spojených s vymáhaním týchto pohľadávok.

V tejto súvislosti je už potom irelevantné riešenie odvolacích námietok žalobcu týkajúcich sa predloženia dokladov o vyúčtovaní a úhrade trov právneho zastúpenia, hoc možno dať za pravdu okresnému súdu, že žalobca žiadny dôkaz v prvostupňovom konaní nepredložil a z dôvodu riadneho splnenia si poučovacej povinnosti zo strany okresného súdu v zmysle ust. § 120 ods. 4 O. s. p. nemožno na nové dôkazy a skutočnosti uvedené v odvolacom konaní už prihliadať (§ 205a ods. 1 O. s. p.).

Vo vyššie uvedených súvislostiach nemožno prvostupňovému súdu vytknúť ani nevykonanie dôkazu predloženého žalobcom spolu s podaním vo veci samej, dátového nosiča, ktorý obsahoval komplexnú identifikáciu pohľadávok žalobcu. Z hľadiska dôvodov, pre ktoré okresný súd žalobu zamietol, špecifikácia jeho nároku, pokiaľ ide o istinu nezaplatených koncesionárskych poplatkov, je irelevantná a nevykonanie predmetného dôkazu nemá za následok neúplnosť skutkových zistení okresného súdu. Skutočnosti, ktoré sa mali uvedeným dôkazom preukázať (výška škody), neboli dôležité pre rozhodnutie súdu.

Pokiaľ potom okresný súd žalobu zamietol v časti uplatnenej istiny koncesionárskych poplatkov vo výške 2.435,44 eur, príslušenstva tvoreného sumou poplatkov z omeškania vo výške 8.157.737,50 eur, ako aj na príslušenstve tvoreným sumou nákladov spojených s uplatnením istiny vo výške 25.294,83 eur, jeho rozhodnutie je v tejto časti vecne správne.

Vecnú správnosť vykazuje aj rozhodnutie okresného súdu v časti zamietnutia nároku z titulu nemajetkovej ujmy vo výške 72.996,56 eur.

Nemajetková ujma v zmysle ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. nie je primárnym spôsobom odškodnenia. Za primárny spôsob odškodnenia považuje zákon konštatovanie o porušení práva. Až vtedy, ak samotné konštatovanie o porušení práva nie je dostatočným zadosťučinením, uhrádza sa nemajetková ujma v peniazoch.

Hoci odvolací súd súhlasí s odvolacími námietkami žalobcu v tom smere, že nemožno stotožňovať primárne zadosťučinenie podľa článku 127 ods. 3 Ústavy SR s odškodným ako úhradou nemajetkovej ujmy podľa ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. okolnosti daného prípadu však priznanie náhrady nemajetkovej ujmy neodôvodňujú.

Žalobca sa konštatovania porušenia svojho práva Ústavným súdom SR domohol v relatívne krátkom čase, nič mu nebránilo pokračovať v začatých konaniach. Žalobca vychádzal iba z predpokladov, nepredložil konkrétne tvrdenia, ani dôkazy, z ktorých by vyplývalo, že mu vznikla morálna ujma na jeho právach, ktorú nemožno odstrániť samotným konštatovaním porušenia práva.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok vo zvyšku zamietajúceho výroku čo do istiny tvorenej sumou koncesionárskych poplatkov vo výške 2.435,44 eur na príslušenstve tvorenom sumou poplatkov z omeškania vo výške 8.157.737,50 eur, ako aj sumou nákladov spojených s uplatnením istiny vo výške 25.294,83 eur z titulu nemajetkovej ujmy vo výške 72.996,56 eur, ako aj súvisiacom výroku o trovách konania potvrdil, ako vecne správny.

Výrok o trovách odvolacieho konania sa opiera o ust. § 224 ods. 1 s poukazom na ust. § 142 ods. 1 O. s. p. Žalovaná bola v konaní úspešná, avšak trovy odvolacieho konania si neuplatnila a z obsahu spisu jej vznik trov nevyplýva, preto jej odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.